Oruç en temel özgürlük sorununu pratikte sergileyen bir olgu, Ramazan imansıza bile ferahlıktı. Nerde!

Niyetlenip oruç tutan, ilk bakışta sınırlandırma olarak gözükenin bağımlılıktan kurtulma, özgürleşme olduğunu yaşayarak görebilir. Evet, "Oruç tutan yemek yemez, su içmez; Özgürlük bunun neresinde?" diye düşünebilirsin. Ama, ta en baştan neden yemek yemek, su içmek gerekir? Bu yemek yeme isteği ya da su içme isteği doğal motiflerle belirir; insani kararlarla değil. İnsan yemeye içmeye bağımlıdır. Bu bağımlılık doğal motiflerle olsa bile, doğal gereksinimlerin çok ötesindedir; yemek içmek konusunda insanın kendisinin doğal gereksinim duyduğundan çok daha fazlasını canı çeker. İnsan oruç tuttuğunda niyetlenip irade göstererek bu doğal bağımlığı aşmanın yollarını bulur. Oruçla insan niyetini, iradesini, özgürlüğünü, bizzat kendini hisseder; diğer canlılar gibi doğa kurallarına tabi olarak işleyen bedeninin ötesinde insan olarak kendi varlığını fark eder.

On yıl öncesine kadar, Ramazan Türkiye'de insanların özgürlüklerini daha yoğun hissettikleri aydı. Artık öyle olduğu söylenemez. Özgürlüğün hissedilmesi için harici zorlamanın olmaması gerekir. Görünen ya da görünmeyen zorlamayla niyetlenilen oruç kimseyi özgürleştirmez. "Zorlama olmadan da oruç tutarım." demenin pek de anlamı yoktur. Oruç tutanın artık orucu kendi kendine mi tuttuğunun ya da bu toplumda yaşamasını kolaylaştıracak bir kişi olmak için gerekli olduğu için mi tuttuğunun ayırdına varılamaz. Zorlamanın olduğu yerde bunu oruç tutan insanın kendisi bile bilemez çünkü zorlama olmasaydı ne yapacağı ihtimalidir, koşul oluşup yaşanmadan hiç kimse tarafından bilinemez.

Sahurdan iftara yemeyen ve içmeyen insanın bedeni üzerinden orucu tutan, oruç eyleminin faili olan, niyeti oluşturan neyse odur. Zorlamayla birlikte niyeti insanın özgürce mi oluşturduğu sorusunu sormak beyhudeleşir. Zorlayan artık cami imamı mıdır, tarikat mıdır, cemaat midir, parti midir her kimse, orucun faili de odur. Müslümanlığa göre bunların hiç birinden başkalarının bedenleri üzerinden oruç tutmaları istenmemiştir; ancak bunlar insanın kendisiyle kendisi ve iman ettiği Allah arasına kendilerini zorla sokmuşlar ve zorla kendilerini insanın dinsel pratiklerinin faili kılmışlardır. Artık namaz da, oruç da, zekat da,

hac da kendilerini (haşa) Müslümanlığın koruyucusu, Müslümanlığın temsilcisi yerine koyan -sıkıştıklarında “Her koyun kendi bacağından asılır.” deyip sorumluluğu üzerinden atacak olan- bu cami imamlarının, tarikatların, cemaatlerin, partilerin sorumluluğu haline gelmiştir; insanın yapacağı yalnızca bunlardan birinden birine tabi olmaktır.

Özellikle, çok tanrılı dinler ve bunlara benzetilebildiği ölçüde Hristiyanlık için önemli bir sorun yaratmayan, insanın kendisi ile arasına başka insan ya da kurumların girmesi ve insanın iman ettiği Allah’a karşı doğrudan sorumlu olmayıp, Allah’a doğrudan sorumlu olan aracı kişi ve kurumlara tabi olması Müslümanlığın özüne aykırıdır. Avrupalılara burjuva gözükeceğim diye Müslümanlığı deforme etmeye çalışanlar Müslümanlığı yeni bir forma sokmuyorlar, terk ediyorlar. İman böyle zor günlerde deformasyon akıntısına kapılmamakla gücünü gösterir.

Özgürlüklerinin farkında, özbilinçli müminlerin Ramazanını kutlar, kalanına akıl fikir ihsan olunmasını temenni ederim.